

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060406

SLUTLIGT BESLUT
2023-04-26
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 12
Mål nr P 1757-23

PARTER

Klagande

1. IZK
2. MK

Ombud för 1 och 2: JPS

Motpart

Miljö- och byggnämnden i Lilla Edets kommun
463 80 Lilla Edet

SAKEN

Byggsanktionsavgift för plank och poolhus på fastigheten A i Lilla Edets kommun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen, dom 2023-01-19 i mål nr P 1240-22

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS BESLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.
2. Mark- och miljööverdomstolen undanröjer mark- och miljödomstolens dom och återförvisar målet dit för fortsatt behandling.

Dok.Id 1935315

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERSTOLEN

IZK och **MK** har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva Miljö- och byggnämnden i Lilla Edets kommuns beslut att ta ut byggsanktionsavgift. Till stöd för överklagandet har de anfört bland annat följande. I mark- och miljödomstolen begärde de att domstolen skulle höra, förutom dem själva, Leifabs tidigare VD som ägt fastigheten förut och som intygat att poolhus och plank fanns uppbyggt redan under mitten av 1980-talet samt tidigare ägaren av fastigheten AS till styrkande av att byggnaden och staketet fanns när han ägde fastigheten. Mark- och miljödomstolen har i sin dom angett att domstolen förelagt deras ombud att inkomma med adressuppgifter till vittnena. Ombudet råkade ut för en olycka under julhelgen och opererades på sjukhus och tvingades efteråt vara sängliggande. Giltigt förfall för att inte besvara fråge-ställningarna förelåg således, vilket mark- och miljödomstolen fått information och intyg om. Att under dessa omständigheter pröva målet utan underlag och utan begärda vittnesförhör utgör grovt rättegångsfel.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS SKÄL

Mark- och miljööverdomstolen finner skäl att ge prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Enligt 14 § lagen (1996:242) om domstolsärenden ska domstolen hålla sammanträde, om det begärs av en enskild part. Bestämmelsen medger undantag från detta om ärendet inte ska prövas i sak, om avgörandet inte går parten emot eller om ett sammanträde på grund av någon annan särskild omständighet inte behövs.

I en inlägga till mark- och miljödomstolen åberopade IZK och MK dels förhör med sig själva, dels med AS och tidigare VD:n på Leifab. De åberopade även ett ortofoto från 1982. Mark- och miljödomstolen informerade dem med anledning av detta om att domstolen hade för avsikt att kalla till sammanträde i målet. Domstolen förelade dem dock först att komma in med förhörspersonernas namn och kontaktuppgifter samt det åberopade ortofotot och

informerade dem om att målet kunde komma att avgöras på befintligt underlag om kompletteringarna inte kom in. Då ingen av de begärda kompletteringarna kom in inom utsatt tid informerades domstolen dem om att det saknades skäl att kalla till sammanträde och att domstolen nu hade för avsikt att avgöra målet på handlingarna. Genom den överklagade domen avvisade mark- och miljödomstolen den av IZK och MK åberopade bevisningen och avlog deras överklagande. Vad gäller frågan om avvisning av bevisning berörde mark- och miljödomstolen i domskälen endast vittnesförhören. Att dessa förhör avvisades motiverades med att klagandena – trots föreläggande – inte kommit in med begärda uppgifter.

Mark- och miljööverdomstolen noterar att kontaktuppgifter till förhörspersonerna nu redovisats i Mark- och miljööverdomstolen.

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att mark- och miljödomstolen i sin dom inte motiverat varför förhören med IZK och MK inte tilläts. Detta utgör i sig ett rättegångsfel. Därtill måste deras begäran att få höra sig själva uppfattas så att de begärt att mark- och miljödomstolen skulle hålla ett muntligt sammanträde. Enligt Mark- och miljööverdomstolen har det inte, särskilt med tanke på de krav som följer av artikel 6.1 i Europakonventionen, funnits förutsättningar att neka dem ett sådant sammanträde (jfr t.ex. rättsfallen NJA 2003 s. 523 och MÖD 2013:45). Det gäller oavsett om de åberopade vittnesförhören varit tillåtna eller inte.

Det fel som förekommit under mark- och miljödomstolens handläggning får antas ha inverkat på målets utgång och kan inte utan väsentlig olägenhet avhjälpas i Mark- och miljööverdomstolen. Mark- och miljödomstolens dom ska därför undanröjas i sin helhet och målet återförvisas dit för fortsatt behandling.

Mark- och miljööverdomstolens avgörande får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald samt hovrättsråden Rikard Backelin, referent, Margaretha Gistorp och Katarina Berglund Siegbahn (deltog inte i beslutet om prövningstillstånd).

Föredragande har varit Viktor Alenius.